

NIEBEZPIECZNE ZABEZPIECZENIA

Człowiek dostosowuje tereny zabudowane do swoich potrzeb, budując (czasem nieświadomie) konstrukcje niebezpieczne dla dzikich zwierząt. Takimi pułapkami są na przykład **szklane ekrany akustyczne** budowane wzdłuż dróg. Z punktu widzenia człowieka pełnią one bardzo ważną funkcję. Ekrany akustyczne to przeszkody ustawione między źródłem hałasu a obszarem chronionym. Ich zadaniem jest zmniejszenie poziomu natężenia dźwięków docierających do mieszkańców osiedli od strony dróg szybkiego ruchu, linii kolejowych lub zakładów przemysłowych. Ekrany akustyczne mogą być wykonane z materiałów naturalnych lub sztucznych, mogą być nietransparentne lub przezroczyste. Szklane ekrany są budowane w miejscach wymagających zachowania widoczności (np. przy skrzyżowaniach dróg) lub ze względów estetycznych / krajobrazowych.

Niestety przezroczyste ekrany wykonane z powierzchni szklanych są niebezpieczne dla ptaków, które nie dostrzegają takich barier. Przez ekran akustyczny ptaki widzą na przestrzał lub nie zdają sobie sprawy z obecności szyby, gdyż ich oczy ustawione są z boku, więc po prostu nie dostrzegają bariery, a prędkość lotu nie pozwala na szybką reakcję i wyhamowanie tuż przed kolizją. Dlatego dla zabezpieczenia szklanych ekranów często stosuje się tzw. **antyptaki**, czyli naklejone na szybę ciemne sylwetki ptaków. Nie są one jednak skuteczne, ponieważ ptaki najwyczejniej ominą sylwetki, chcąc przelecieć pomiędzy nimi – w efekcie i tak zderzą się z szybą.

Jak więc zabezpieczać szklane ekrany, aby nie stanowiły one zagrożenia dla dzikich ptaków? **Najlepiej jest nakleić na ekrany pionowe paski** (czarne lub białe), które rozlokowane będą na całej powierzchni ekranu, w równych odstępach, tj. co 10 cm. Jeśli stosuje się paski poziome, muszą być one rozmieszczone równolegle, nie dalej jak 5 cm od siebie. Stosuje się też paski kontrastujące kolorami, jednolite lub w postaci linii zbudowanych z kropek, czasem różnej szerokości. Takie zabezpieczenia szklanych ekranów wykonują specjalistyczne firmy, najczęściej na zlecenie inwestora, urzędu miejskiego czy gminnego, zarządcy dróg itd. Oczywiście najlepszą wersją ekranów dźwiękochłonnych są te nietransparentne, wykonane z trocinobetonu, drewna czy elementów metalowych – takich ekranów nie trzeba dodatkowo zabezpieczać przed kolizjami ptaków.

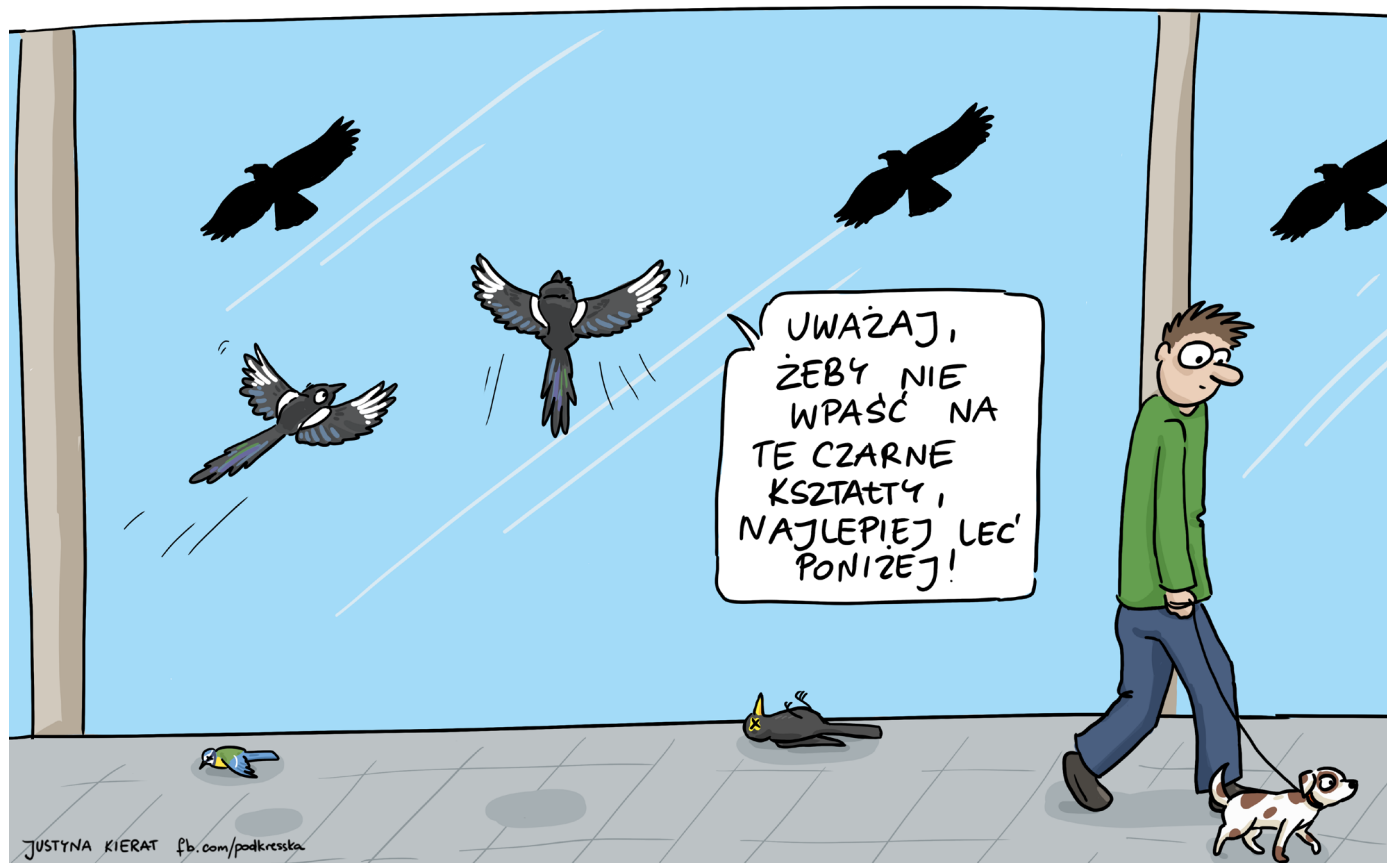
Czasem zdarza się, że w naszym własnym domu ptak uderza w okno lub spotykamy ptaki zabite o szyby szklanych wieżowców. Niestety w szybie świat odbija się jak w lustrze, dlatego ptaki nie dostrzegają obecności okna. Można zapobiegać zderzeniom ptaków z szybami na różne sposoby. Najlepiej na etapie projektowania budynku zadbać o to, aby w szybach nie odbijało się niebo. Architekci mogą zaplanować daleko wysunięte gzymsy czy łamanie jednolitej linii szyby. Można też montować okna ze specjalnymi szybami, bezpiecznymi dla ptaków, tj. ze szkła odbijającego promieniowanie UV lub pokryć je specjalną folią, grawerunkiem, kropkami, paskami itp. Ptaki nie widząc odbicia nieba w szybie, będą traktowały ją jako przeszkodę.

Jak zabezpieczyć szyby we własnym domu przed kolizjami z ptakami?

Najprostszym sposobem jest zamontowanie na zewnątrz okien moskitier, które nie tylko ochronią ptaki przed niechybną śmiercią, ale również nas przed uciążliwymi owadami. Nawet gdyby ptak uderzył w taki ekran, jego miękka powierzchnia zamortyzuje uderzenie.

Można też zakupić naklejki w postaci regularnych kropek i nakleić je na szyby. Można ozdobić szyby farbami temperowymi i zmieniać dekoracje w zależności od sezonu. Zewnętrzne żaluzje lub okiennice są również bardzo przydatne i bezpieczne dla ptaków.

Jeśli napotykamy ekrany akustyczne, szklane obiekty lub budynki publiczne, pod którymi znajdujemy martwe ptaki – zgłośmy to do lokalnego urzędu miejskiego / gminnego lub do organizacji zajmującej się ochroną zwierząt. Obiekty niebezpieczne dla ptaków powinny zostać zabezpieczone. Natomiast ptaki znalezione pod ekranami lub szybami, które jeszcze żyją najlepiej przekazać do najbliższego ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Jeśli nie mamy takiej możliwości, można przetrzymać takiego ptaka w tekturowym pudełku wyoszczonym miękkim i suchym ręcznikiem papierowym lub ciepłą szmatką. Ptak po zderzeniu z szybą ma najczęściej objawy wstrząśnienia mózgu, dlatego należy zastosować metodę 3xC, czyli zapewnić mu ciche, ciepłe i ciemne miejsce do odpoczynku, na czas regeneracji. Po kilku godzinach ptak powinien zacząć podskakiwać w pudełku, próbując podfruwać – wtedy możemy wypuścić go na wolność.

„ANTY-PTAKI” NIE SĄ SKUTECZNYM ZABEZPIECZENIEM PRZED KOLIZJAMI PTAKÓW ZE SZKLANymi POWIERZCHNIAMI

Artykuł powstał w ramach projektu „Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów zurbanizowanych – platforma edukacyjna – IV edycja wirtualna” współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie (koszt kwalifikowany zadania 56.800 zł, kwota dotacji 45.440 zł).